

PŘEHLED TÉMAT

---

1 PRÁVNÍ PŘEDPISY UPRAVUJÍCÍ ÚČETNICTVÍ 12

- 1.1 Základní právní předpisy 12
- 1.2 Předmět a význam účetnictví 13
- 1.3 Účetní soustavy 13
- 1.4 Účetnictví finanční a účetnictví manažerské 14
- 1.5 Účetní zásady 15
- 1.6 Druhy účtů 16
- 1.7 Směrné účtové osnovy, prováděcí vyhláška k zákonu o účetnictví a České účetní standardy 16
- 1.8 Hlediska uplatněná při tvorbě směrné účtové osnovy pro podnikatele 17
- 1.9 Účtový rozvrh 18

---

2 ÚČETNÍ DOKLADY, ÚČETNÍ ZÁPISY A ÚČETNÍ KNIHY 19

- 2.1 Význam a druhy účetních dokladů 19
- 2.2 Obsah účetních dokladů 19
- 2.3 Oběh účetních dokladů 20
- 2.4 Účetní zápisy časové a soustavné 21
- 2.5 Účetní knihy 23

---

3 OCEŇOVÁNÍ A POŘIZOVÁNÍ DLOUHODOBÉHO MAJETKU. DLOUHODOBÝ FINANČNÍ MAJETEK 27

- 3.1 Charakteristika a klasifikace dlouhodobého majetku 27
- 3.2 Oceňování dlouhodobého majetku 28
- 3.3 Pořízení dlouhodobého majetku různými způsoby 29
- 3.4 Analytické účty dlouhodobého majetku 33
- 3.5 Dlouhodobý finanční majetek 33

---

4 ODPISOVÁNÍ, VYŘAZOVÁNÍ A INVENTARIZACE DLOUHODOBÉHO MAJETKU 36

- 4.1 Opatřebení dlouhodobého majetku 36
- 4.2 Způsoby výpočtu odpisů dlouhodobého majetku 37
- 4.3 Účtování odpisů dlouhodobého majetku 38
- 4.4 Způsoby vyřazování dlouhodobého majetku a jeho zaúčtování . . 39

- 4.5 Inventarizace dlouhodobého majetku 41
  - 4.6 Opravné položky k dlouhodobému majetku 41
-

5 OCEŇOVÁNÍ, POŘIZOVÁNÍ A SPOTŘEBA MATERIÁLOVÝCH ZÁSOB 44

- 5.1 Charakteristika a klasifikace materiálových zásob 44
  - 5.2 Oceňování materiálových zásob 44
  - 5.3 Účtování materiálu podle způsobu A 46
  - 5.4 Účtování materiálu podle způsobu B 48
  - 5.5 Operativní evidence a analytické účty materiálových zásob 49
  - 5.6 Opravné položky k materiálovým zásobám 50
-

6 ZVLÁŠTNÍ PŘÍPADY ÚČTOVÁNÍ MATERIÁLOVÝCH ZÁSOB 53

- 6.1 Materiál na cestě a nevyfakturované dodávky materiálu 53
  - 6.2 Materiál vlastní výroby 55
  - 6.3 Prodej přebytečného materiálu 55
  - 6.4 Reklamace při dodávkách materiálu 56
  - 6.5 Materiál získaný darem nebo darovaný jinému subjektu 57
  - 6.6 Škody na zásobách materiálu 58
-

7 PENĚŽNÍ PROSTŘEDKY A BANKOVNÍ ÚVĚRY 63

- 7.1 Druhy platebního styku 63
  - 7.2 Účtování pokladny 63
  - 7.3 Účtování cenin 66
  - 7.4 Účtování na bankovních účtech 67
  - 7.5 Účtování bankovních úvěrů 68
-

8 CENNÉ PAPIRY 72

- 8.1 Charakteristika a klasifikace cenných papírů 72
  - 8.2 Oceňování cenných papírů 74
  - 8.3 Dlouhodobé cenné papíry a podíly 75
  - 8.4 Krátkodobé (obchodovatelné) cenné papíry 76
  - 8.5 Opravné položky k cenným papírům 80
-

9 POHLEDÁVKY A ZÁVAZKY Z OBCHODNÍHO STYKU 84

- 9.1 Klasifikace obchodních pohledávek a závazků 84
- 9.2 Tuzemské pohledávky z obchodního styku 85
- 9.3 Tuzemské závazky z obchodního styku 86

9.4	Devizové pohledávky a závazky a kurzové rozdíly	88
9.5	Opravné položky k pohledávkám	90

10	INVENTARIZACE MAJETKU A ZÁVAZKŮ	94
10.1	Základní pojmy vztahující se k inventarizaci	94
10.2	Inventarizace vybraných složek majetku	96
10.3	Opravné položky k majetku	100

11	ZÚČTOVÁNÍ SE ZAMĚSTNANCI A S INSTITUCEMI SOCIÁLNÍHO ZABEZPEČENÍ A ZDRAVOTNÍHO POJIŠTĚNÍ	103
11.1	Úkoly evidence práce a mezd	103
11.2	Struktura hrubé mzdy	104
11.3	Operativní evidence a analytické účty ke mzdám	105
11.4	Výpočet zálohy na daň z příjmů ze závislé činnosti, čisté mzdy a částky k výplatě	105
11.5	Pojistné na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	106
11.6	Účtování mezd zaměstnanců včetně srážek z mezd	107
11.7	Zálohy a ostatní závazky vůči zaměstnancům	109

12	ZÚČTOVÁNÍ DANÍ A DOTACÍ	113
12.1	Druhy (členění) daní	113
12.2	Daň z příjmů právnických a fyzických osob – splatná	114
12.3	Daň z přidané hodnoty	117
12.4	Ostatní daně	118
12.5	Dotace	119

13	NÁKLADY A VÝNOSY VE FINANČNÍM ÚČETNICTVÍ	122
13.1	Náklady a výdaje	122
13.2	Výnosy a příjmy	122
13.3	Členění nákladů a výnosů podle různých hledisek	123
13.4	Hlavní zásady účtování nákladů a výnosů	124
13.5	Časové rozlišení nákladů a výnosů	127
13.6	Rezervy na náklady	129

14	ÚČETNÍ UZÁVĚRKA	134
14.1	Přípravné uzávěrkové operace	134
14.2	Uzavírání a kontrola účetních knih	134
14.3	Úprava účetního výsledku hospodaření před zdaněním na daňový základ (u právnických osob)	136
14.4	Povinnost k dani z příjmů splatné	137

15	VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ, JEHO STRUKTURA A ROZDĚLOVÁNÍ	142
	15.1 Výsledek hospodaření a jeho struktura	142
	15.2 Rozdělování a užití čistého (disponibilního) zisku	144
	15.3 Úhrada ztráty	147

16	ÚČETNÍ ZÁVĚRKA	151
	16.1 Charakteristika, účel a předkládání účetní závěrky	151
	16.2 Sestavování účetní závěrky	153
	16.3 Rozvaha (bilance)	153
	16.4 Výkaz zisku a ztráty	155
	16.5 Příloha k účetní závěrce	156
	16.6 Přehled o peněžních tocích (cash flow)	157

17	FINANČNÍ ANALÝZA	159
	17.1 Ukazatele finanční analýzy a jejich vyhodnocování	159
	17.2 Kroky finanční analýzy a využití jejích výsledků	160
	17.3 Rozbor rozvahy	160
	17.4 Rozbor výkazu zisku a ztráty	162
	17.5 Mezivýkazové poměrové ukazatele	163

18	ÚČETNICTVÍ OBCHODNÍCH PODNIKATELSKÝCH SUBJEKTŮ	169
	18.1 Zboží a jeho oceňování	169
	18.2 Nákup a prodej zboží	170
	18.3 Zboží zdaňované spotřební daní	174
	18.4 Inventarizační rozdíly u zboží a opravné položky ke zboží	175
	18.5 Obaly a půjčovné (nájemné) za obaly	176

19	ZVLÁŠTNOSTI ÚČTOVÁNÍ V AKCIOVÝCH SPOLEČNOSTECH	180
	19.1 Charakteristika akciových společností	180
	19.2 Vznik akciové společnosti	181
	19.3 Zvýšení a snížení základního kapitálu	182
	19.4 Výsledek hospodaření a jeho rozdělení	187

---

20 ZVLÁŠTNOSTI ÚČTOVÁNÍ VE SPOLEČNOSTECH S RUČENÍM OMEZENÝM, VE VEŘEJNÝCH OBCHODNÍCH SPOLEČNOSTECH A U INDIVIDUÁLNÍCH PODNIKATELŮ ... 190

20.1 Společnosti s ručením omezeným 190

20.2 Veřejné obchodní společnosti 195

20.3 Individuální podnikatelé 198

---

21 KALKULACE 202

21.1 Kalkulace a jejich druhy 202

21.2 Členění nákladů v kalkulaci, kalkulační vzorec 203

21.3 Kalkulační metody při sestavování předběžných kalkulací 204

21.4 Výkaz provedených výkonů a výsledné kalkulace 208

---

22 ROZPOČETNICTVÍ 213

22.1 Odpovědnostní střediska 213

22.2 Úkoly rozpočetnictví, druhy rozpočtů 214

22.3 Členění nákladů v rozpočtech 214

22.4 Rozpočty výrobních středisek 216

22.5 Kontrola plnění rozpočtu nákladů a výnosů výrobního střediska 217

22.6 Vzájemné vztahy předběžné kalkulace, rozpočetnictví a vnitropodnikového účetnictví 218

---

23 VNITROPODNIKOVÉ ÚČETNICTVÍ 221

23.1 Hlavní úkoly vnitropodnikového účetnictví 221

23.2 Organizace vnitropodnikového účetnictví 222

23.3 Vnitropodnikové účetnictví vedené formou analytických účtů k syntetickým účtům finančního účetnictví 223

23.4 Vnitropodnikové účetnictví vedené v samostatném účetním okruhu 226

---

24 PŘECHODNÉ ÚČTY AKTIV A PASIV 232

24.1 Charakteristika účtové skupiny přechodných účtů aktiv a pasiv ... 232

24.2 Funkce přechodných účtů aktiv a pasiv 233

24.3 Časové rozlišení nákladů 234

24.4 Časové rozlišení výnosů 236

24.5 Dohadné účty 237

25

TECHNICKÉ ZHODNOCENÍ A FINANČNÍ LEASING DLOUHODOBÉHO NEHMOTNÉHO A HMOTNÉHO MAJETKU . . . 240

- 25.1 Charakteristika technického zhodnocení a jeho účtování 240
- 25.2 Odpisování dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku
po technickém zhodnocení 242
- 25.3 Finanční leasing dlouhodobého hmotného majetku
a jeho účtování 242

PŘÍLOHA – UKÁZKA ÚČTOVÉHO ROZVRHU PRO PODNIKATELE 251